

Afscheid van de jeugd

In college Den Hulster in Venlo schaakten tussen Kerst en Nieuwjaar 61 spelers en speelsters om de Limburgse jeugdtitels in diverse categorieën.

Voor Egbert Clevers uit Velden en Marina van Vliembergen uit Blerick, beiden 19 jaar, was het een laatste kans om nog een Limburgse titel te veroveren. Laatste kans, want zij nemen afscheid van de jeugd. Ook 'n beetje van hun eigen jeugd. Volgend jaar zijn zij de hoogste leeftijdscategorie ontgroeid en mogen ze niet meer meedoen. Egbert lukte het om opnieuw kampioen te worden (twaalf deelnames; elf jeugdtitels), al was het op het nippertje. Marina was graag nog een (tiende) keer meisjeskampioen geworden, maar ditmaal eindigde Judith Hendrix net boven haar. Niettemin speelde Marina een sterk toernooi waarin zij slechts één nederlaag leed. De eindstanden aan kop (tussen haakjes staat vermeld van welke vereniging zij lid zijn):

Cat. A: 1. Egbert Clevers (Venlose SV), 2. Ruud van Meegen (SV Leudal), 3. Thijmen Smith (Venlose SV), 4. Judith Hendrix meisjeskampioen (SV Leudal).

Cat. B: 1. Remco Claessen (SV Leudal).

Cat. C: 1. Tim Yue (MSV-VSM Maastricht), 2. Naomi de Ridder meisjeskampioen (SV Leudal), 3. Hidde Dijkstra (GESS).

Cat. D: 1. Joris Geene (MSV-VSM), 2. Judith van Meegen meisjeskampioen (SV Leudal), 3. Freek Hegge (Tegelen).

Cat. E: 1. Ischa Hoornstra (MSV-VSM), 2. Max Warmerdam (Tegelen), 3. Rens van Dael (SV Leudal).

Cat. F: 1. Yulian de Ridder (SV Leudal), 2. Julian de Moor (Tegelen).

Cat. G: 1. Iva Huibers tevens meis-

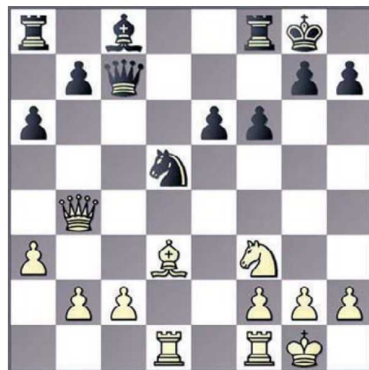

Diagram 1

jeskampioen (SV Leudal), 2. Ilse Geene (MSV-VSM), 3. Brian Buijsters (Ultimo Vero Echt).

Cat. H: 1. Siem van Dael (SV Leudal), 2. Yannick Feenstra (Tegelen), 3. Casper Kunowski (Ultimo Vero).

Wit: Marina van Vliembergen (1713)

Zwart: Ruud van Meegen (1916)
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 18...Pd5

19.Lxh7+!

Zwart ziet zich voor een dilemma gesteld. Slaait hij de loper, dan gaat de toren verloren. Maar andere koningszetten komen al helemaal niet in aanmerking, bv. 19...Kf7 20.Lg6+ Kxg6 21.Dxf8; of 19...Kh8 20.Dxf8+ Kxh7 21.Td4

19..Kxh7 20.Dxf8 Pf4 21.Db4

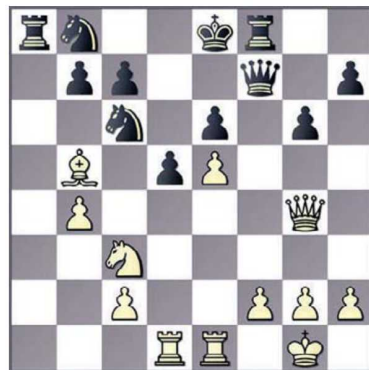

Diagram 2

Jammer dat wit de dame terugtrekt en zwart weer spel geeft. Hier was 21.Td8 de aangewezen zet om een sterke aanval te houden, bv. 21.Td8 Pg6 22.Dg8+ Kh6 23.h4 21...e5 22.De4+ g6 23.Ph4 f5 24.Db4 Le6 25.Pf3 Te8 26.Tfe1 Ld5 27.Ph4 Dd8 28.f3 Dxxh4 29.Txd5 Dg5 30.Dxb7+ Kh6 31.Td2 Ph3+ 32.Kf1 Dxd2 33.gxh3 Dxxh2 34.Dxa6 Td8 35.De2 Dh1+ 36.Kf2 Dh2+

Wit moet berusten in remise; het is remise door eeuwig schaak. Wit mag hier niet de fout maken door met de koning naar e3 te gaan, want dan loopt het mat, 37.Ke3 f4+ 38.Ke4 Dxxh3 (de dame dreigt op f5 mat te geven) 39.Th1 Dxxh1 40.Kxe5 Dh5+ 41.Kxf4 Dh4+ 42.Ke5 Dd4+ 43.Ke6 Dd6+ 44.Kf7 Tf8 mat 37.Kf1 (1/2-1/2)

Wit: Thijmen Smith (2144)
Zwart: Egbert Clevers (2164)
ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 19...Df7

20.Pxd5!
Wit had al (licht) voordeel en slaat nu zijn beslissende slag. De witte dame valt binnen bij zwart en houdt daar opruiming
20...exd5 21.Dc8+ Ke7 22.Dxc7+ Ke8 23.Dc8+ Ke7 24.Dxb7+ Pd7 25.Dxc6 De6 26.Txd5 Tfd8 27.Txd7+ Txd7 28.Dxa8 (1-0)

Marina van Vliembergen.
foto Peter Smith

Velden bespeelbaar, maar niet bereikbaar

Twintig KNSB-competitiewedstrijden in Nederland gingen zaterdag niet door vanwege de barre weersomstandigheden. De sneeuw speelde de schakers parten.

De 64 velden waren prima bespeelbaar. Dat zijn ze altijd, dag en nacht, weer of geen weer. Maar ja, je moet er natuurlijk wel zien te komen. Dat was vooral zaterdag een probleem met de sneeuwval in ons land. Ook zondag, de dag van de competitie van de Limburgse schaakbond, zijn nog diverse wedstrijden afgelast. Een van de hoogtepunten van het afgelopen weekeinde had de wedstrijd van Voerendaal, de hoogst spelende club in Limburg, tegen Wageningen moeten worden, temeer omdat ons nationale schaakicoon Jan Timman deel uitmaakt van het team van Wageningen. De wedstrijd werd afgelast. We houden Timman nog tegoed. Voerendaal aast dit seizoen op een terugkeer naar de Meesterklasse, de hoogste klasse van de Nederlandse competitie. Het Zuid-Limburgse team heeft nog alle wedstrijden gewonnen. Hier een spelmoment van de meest recente wedstrijd, die van 12 december tegen RSR Ivoren

Toren, Rotterdam.
Wit: Wim Koster
Zwart: Tom Bus, Voerendaal 1
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 17.Td2
17..... Pxe4!? *Interessant schijnoffer*
18. Pxe4 Lxe4 19. Lxe7 Lxf3 20. Txf3 Dxe7 21.f6 De6 22. De4 (Beter is 22.De3!) Tac8! 23. fxf7 Tc4 24. Db7 d5 25. c3 Te7 26. Db8+ Tc8 en de dame is gevangen (0-1)

Uit de Limburgse competitie voor

Diagram 1

clubteams: Herkenbosch, 13-12-2009
Wit: Jan Hendrixx (De Postertoren)
Zwart: Manfred Roesler (De Zwarte Pionnen)
(Commentaar: Jan Hendrixx)
1.e4 d6 2.d4 g6 3.Pf3 Lg7 4.Lc4 Pf6 5.Pc3 o-o 6.o-o a6 7.De2 b5 8.Lb3 Lg4 9.Td1 Pbd7 10.e5 Pe8 11.Lf4 Pb6
volgens mij moet zwart hier c5 spelen. Dat geeft wat meer ruimte.
12.Pd5 Pxd5 13.Lxd5
kleine tempowinst door de aanval op de toren
13...Tb8 14.a4 e6 15.Lc6 d5 16.axb5 axb5 17.Lxb5
De eerste voorsprong is binnen. De

Diagram 2

zwarte stukken staan op een kluitje. Loper, paard en toren kunnen niet spelen; dat moet voor zwart dus eigenlijk wel verkeerd aflopen. Ik mag nu niet passief doorspelen, maar moet zo snel mogelijk de rest van mijn stukken in het spel brengen en tevens de paar actieve stukken proberen te ruilen.
17...Tb6 18.Ta6 c6? 19.Lxc6 Txb2?
Hier gaat zwart in de fout
20.Lc1
met de dreiging La3
20...Tb6 21.La3!
Vervelend zetje..
21...Txa6 22.Dxa6 Pc7 23.Da5 Lxf3 24.gxf3 Dg5+
Ziet er leuk uit, maar zijn paard kan niet goed spelen

Diagram 3

25.Kf1 Tc8?
ZIE DIAGRAM 2
26...Lb7!
niet Ld7, want dan speelt zwart Ta8
26...Dd8 27.Lxc8 Dxc8 28.Td3
Dit is de snelste manier om mijn laatste stuk snel in 't spel te brengen.
28...Pe8
Dit paard kan in de partij niet wezenlijk aan het spel deelnemen
29.Tc3 Dd7 30.Da8!
pennen die hap
30...Lf8
ZIE DIAGRAM 3
31.Tc8! Lxa3?
Zwart denkt nog de dans te kunnen ontspringen door te nemen op a3 maar het a tempo schaak op de koning beslist de partij
32.Txe8+ Kg7 33.Tg8+ Kh6
34.Dxa3 Db5+
Zwart zoekt via het schaak der wrake nog naar een toevallige ontsnapping die er niet meer inzit.
35.Kg2 De2 36.De3+
Zwart geeft op. (1-0)

Alle ogen weer gericht op Wijk aan Zee

De Nederlandse schaakliefhebbers beleven in de tweede helft van januari hun jaarlijkse hoogtepunt: het Corus-toernooi in Wijk aan Zee, ditmaal van 16 t/m 31 januari.

'Corus' (voorheen Hoogovenstoernooi) is in Nederland hét toernooi; maar ook in de internationale schaakwereld is dit een gerenomeerd toernooi met niet alleen een rijke geschiedenis (dit jaar vindt alweer de 72e editie plaats) maar nog altijd een superbe organisatie en een deelnemersveld om de vingers bij af te likken. Er zijn drie grootmeestergroepen van veertien spelers en twee weken lang zijn er nevenwedstrijden voor de hobbyisten. Enkele duizenden schaakliefhebbers gaan naar Wijk aan Zee om deel te nemen aan die wedstrijden (men speelt in dezelfde ruimte als de grootmeesters; de fraai aangeklede sporthal van Wijk aan Zee) of om de partijen van de wereldtopspelers te volgen. Het maken van een verre reis is voor de meesten geen enkel probleem. De veertien spelers in grootmeestergroep A hebben een gemiddelde rating van 2719. Gezien de ratings en de posities op de wereldranglijst mogen we aannemen dat de uiteindelijke

toernooiwinnaar gezocht moet worden in het rijtje Carlsen (rating 2810; nummer 1 van de wereldranglijst), Anand (2790, 3e), Kramnik (2788, 4e) en Ivanchuk (2749, 8e). Een Nederlandse winnaar (zoals in het verleden bijvoorbeeld Euwe, Donner, Sosonko en Timman) zal het toernooi normaal gesproken niet krijgen. De drie Nederlandse deelnemers in de grootmeestergroep A staan in de pikorde onderaan. Het zijn Tiviakov (rating 2662,

Diagram 1

62e van de wereld), Smeets (2657, 73e) en Van Wely (2641, 104e). Niettemin is het wel leuk als een Nederlander tussendoor voor een verrassing zorgt door een topgrootmeester beentje te lichten, zoals Loek van Wely al meteen in de eerste ronde deed tegen Nigel Short. Van Wely mocht zich al meteen koploper noemen... Overigens speelt Van Wely al sinds 1992 elk jaar mee in de A-groep.

Van Wely - Short
1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3 d5 4.Pc3 Pbd7 5.cxd5 exd5 6.Lg5 c6 7.e3 Le7 8.Dc2 0-0 9.Ld3 Te8 10.h3 Pf8 11.Lf4 a5 12.0-0 Pg6 13.Lh2 Ld6 14.Lxd6 Dxd6
ZIE DIAGRAM 1

Diagram 2

15.Tfe1!
'n wat mysterieuze zet waarvan de bedoeling niet helemaal duidelijk is 15...Le6?!

15...Ld7 zou beter zijn geweest
16.a3 Te7 17.Tab1 Tae8 18.b4 axb4 19.axb4 Ld7 20.b5

Je kunt je afvragen wat eigenlijk de status van het paard op g6 is. Is dat paard sterk of juist niet? Het hangt er vanaf of het naar h4 kan. In deze stelling is dat niet mogelijk en dat maakt dat het paard wat vreemd staat.

20...Pe4 21.bxc6
Slaan van het paard op e4 was minder verstandig geweest, want na 21.Lxe4 dxe4 22.Pd2 ziet 22...Ph4! er gevaarlijk uit
21...bxc6 22.Tb6

Met deze torenzet voorkomt wit het zwarte plan om 22...Df6 te spelen (met de dreiging Lxh3), want als zwart 22...Df6 speelt volgt 23.Pxd5 22...Pxc3 23.Dxc3 Df6 24.Lxg6 Dxg6 25.Kf1 f6 26.Ta1 Dh5 27.Pe1 Df5 28.Kg1 Dg5 29.Kh2 Df5 30.Pd3

In het vervolg van de partij weet wit zijn tegenstander heel fijntjes en langzaam maar zeker te omsingelen. Zwart blijft tamelijk passief; het is wit die speelt en de touwtjes in handen heeft. Het is niet met een enkele geniale zet dat wit nu wint, maar door de tegenstander heel langzaam

zogezegd de keel dicht te knijpen
30...De6 31.Kg1 Tc8 32.Tb7 Tf7 33.Taa7 Le8 34.Db4 Td8 35.Pc5 Dc8 36.Db6 h5 37.Tc7 Txc7 38.Txc7 Da8 39.Ta7
Met 39.Txg7+ Kxg7 40.Dxd8 Dxd8 41.Pe6+ zou wit een pion hebben gewonnen, maar hij kiest kennelijk liever voor een eenvoudiger voortzetting waarvan hij meer voordeel verwacht. Het leert ons weer 'ns dat je niet te snel moet toehappen omdat je zo graag materieel voordeel wil hebben
39...Dc8 40.Tb7 Lf7 41.Da7 Tf8
ZIE DIAGRAM 2

Geen stukken of pionnen tellen en dan denken dat het gelijk staat, maar kijken naar de stelling en de plaats van de stukken. Conclusie: wit staat gewonnen. Hij moet het alleen nog afmaken
42.Pd7 Te8 43.Pxf6+ gxf6 44.Txf7 Df5 45.Tg7+ Kh8 46.Df7 (1-0)

Elke 'gelovige' naar Mekka van de schaaksport

Het schaaktoernooi in Wijk aan Zee wordt dit jaar (15-31 januari) voor het laatst gehouden onder de naam Corus. De nieuwe naam van het schaakfestival is nog niet bekend.

Het toernooi had de laatste tien jaar de naam van Corus (daarvoor stond het vanaf 1938 bekend als het Hoogovenstoernooi). Corus is nu onderdeel van Tata Steel. Wordt het wellicht voortaan *Tata Chess*? Hoe het ook zij, het belangrijkste is dat het toernooi blijft bestaan en dat is gelukkig door het staalbedrijf in ieder geval weer gegarandeerd tot en met de 75-jarige jubileumeditie in 2013. We willen dit toernooi niet kwijt. Wijk aan Zee is elk jaar in januari het Mekka van de schaaksport en het lijkt alsof elke schaakgelovige zich heeft verplicht om eens per jaar, of minimaal eens in zijn of haar leven, naar het schaakdorp te gaan. Er gaan elk jaar massa's Limburgers op pelgrimage naar de kust. Schaakclub Voerendaal was er afgelopen weekinde zelfs met een groep van dertig personen. Ook de broers Du Chatinier (Gunie, Pim, Tom) maken er een jaarlijks uitje van. Ze deden mee aan de weekendvierkampen van 15 t/m 17 januari (een par-

tij op vrijdagavond; een op zaterdagmiddag, een op zondagmiddag).

Tom du Chatinier, Stein (1553) - Jos van Doorn (1485)

1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3 dxc3

Bij het zien van deze openingszettingen gingen de gedachten van uw rubriekschrijver naar een eerdere rubriek. In 1996 besteedden we aandacht aan Hein Jacobs van SV Schaesberg en diens voorliefde

Diagram 1

voor 'Morra'. Het Morragambiet heeft een behoorlijke aanhang onder clubspelers. Wit speelt meteen 2.d4 en niet met de bedoeling om die na 2...cxd4 terug te slaan met de dame (3.Dxd4), want dan zou zwart simpelweg na 3...Pc6 een ontwikkelingstempo cadeau krijgen, nee, hij speelt 2.d4 om na 2...cxd4 3.c3 te kunnen spelen. Hij offert een pion om snel te kunnen ontwikkelen en aanvalskansen te krijgen. De witte lopers kunnen er snel uit en azen op open diagonalen. Het witte paard loert vanuit veld c3 op de velden b5 en d5 om aan te vallen. De pion op e4 kan oprukken naar e5. Ook wil wit natuurlijk met zijn torens controle over

Diagram 2

de c- en d-lijn. Kortom, wit heeft het initiatief en dat terwijl zwart eerst nog pionzetten moet doen voor hij aan schaken toe komt. De vraag is alleen: vormen de genoemde voordelen voldoende compensatie voor een pion?

4.Pxc3 e6 5.Pf3 Pf6 6.Lc4 Pc6 7.o-o a6 8.De2 b5 9.Lb3 d6 10.Td1 Dc7 11.Lf4 e5 12.Le3 Le7 13.Tac1 Db7 14.Lg5 Lg4 15.Le3 b4 16.Pd5
ZIE DIAGRAM 1

Er gebeurt precies wat we zojuist hebben beschreven; deze partij is een echte 'Morra'. De torens hebben de c- en d-lijn en het paard gaat naar d5. Wit heeft hier al duidelijk voordeel ondanks de achterstand van een pion.

16...Pxe4 17.Pxe7
(nog beter: 17.Dc4)

17...Pxe7 18.Dc4 Le6 19.La4+ Kf8 20.Dd3 Td8 21.Pxe5 f6 22.Pc6
(Beslissend voordeel voor wit)
22...Tc8 23.Dxe4 Ld5 24.Txd5 Pxd5 25.Dxd5 Dc7 26.Lf4 (1-0)

Pim du Chatinier, Geleen (1657) - Peter van der Meulen (1605)
ZIE DIAGRAM 2, na 17...Dc7

18.Le5

(goed werk van wit; hij verjaagt de dame en opent de d-lijn voor de toren)

18...Db7 19.Td2

(de toren neemt de d-lijn)

19...Pe4 20.Td7

(en de toren komt binnen op de 7e rij; altijd gevaarlijk)

20...Dc6 21.Lxg7 Kxg7 22.Dd4+ Pf6 23.Txa7

(en wit wint een pion; zwart had dat kunnen voorkomen door op de 20e zet met de dame niet naar c6 te gaan maar naar a6 of a8)

23...Tcd8 24.De5 Td7 25.Txd7

Dxd7 26.Te1 Kg8 27.Dd4 Dxd4

28.Pxd4 e5 29.Pc6 e4 30.h3 Te6

31.Pb4 Kf8 32.Kf1 Pd7 33.Pd5 f5

34.f3 Pc5 35.fxe4 Pxe4 36.Kg1 Kf7

37.a4 g5 38.Pc7 Te7 39.Pb5 Td7

40.Tf1 Kg6 41.b4 Pd2 42.Te1 Kf6

43.c5 bxc5 44.bxc5 Td5 45.c6 Tc5

46.c7 Pe4 47.Txe4 fxe4 48.Pd6

Tc1+ 49.Kf2 Tc2+ 50.Ke3 Txc7

51.Pe8+ Ke5 52.Pxc7 h5 (1-0)